

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Comentarii de 30 Iulie. — Tradiționalismul economic. — Conversiunea în cifre. — Reforma legii bancare în Austria. — Un bancher sibian în secolul al XVIII-lea. — Banca Națională a României. — Legea conversiunii și libertatea economică a țărănilor. — Dela „Solidaritatea”: Către băncile noastre. — *Cronica:* Adunarea Asociației „Băncile unite din România”. Emisiune de recipise narante. Uzinele Reșița. Cursul valurilor la București.

Comentarii de 30 Iulie.

Băncile românești din Ardeal, ce-fățui falnice ridicate în vremuri de grea cumpănă pentru neamul nostru de dincoace de Carpați, încolțite de o soartă ajutată mai mult de inconștiența conducătorilor de eri, decât de forța împrejurărilor, constatând că opera unui trecut de nestrămuțată dragoste de neam, muncă în plină cinste și jertfă neprecupețită pe altarul idealului național, ca și toate încercările cu mânuși de până acum, constituiesc argumente prea puțin însemnate în ochii acelor, cari ne croiesc destinul, văzând prăpastia spre care sunt dirijate străduințele de 6 decenii ale unei întregi provincii, pentru apărarea dreptului și al avutului românesc, pornind dintr'un simț de elementară datorie cetățenească, în număr complet de 165 instituțiuni — mici și mari, fără deosebire — au recurs cu multă durere în suflet, dar și cu toată hotărârea, la ultima armă legală, care le-a mai rămas: lichidarea judiciară.

Deși apelul la lichidarea judiciară este numai un act principial totuși acesta a înfierat cu o ultimă energie faptele necegetate ale unui regim trecut și nefast.

Ziua de 30 Iulie 1932 va rămânea ca o pagină tristă în cartea Ardealului contemporan, dar și ca o dovadă de indiscutabilă și indisolubilă solidaritate în rândurile băncilor noastre.

Căci oricât de grele ar fi fost loviturile măsurate de propagatorii de eri ai unor vremuri presupuse apocaliptice, colțul acesta de pământ românesc al Ardealului, mai are totuși și astăzi instituțiuni, cari ajutate numai de puterile lor proprii și sănătoase, sunt în stare să străbată nu numai cu fruntea ridicată, dar și cu deplin succes, drumul bogat în cotituri periculoase al împrejurărilor de azi.

Nu putem trece fără a sublinia acest gest de perfectă înțelegere al îndatoririlor profesionale, ca și patriotice, făcut de instituțiunile mari ardelen.

Astăzi, când deviza „scape cine poate” pare a fi devenit cuvânt de ordine, acest fapt constituie o reală mângăere și o primă însemnată pentru încrederea, pe care trebuie să o avem în succesul acțiunii pornite de noi.

Dar mai presus de aceste considerațiuni, solidaritatea desăvârșită până la ultimul, este și un avertisment pentru cercurile noastre conducătoare, că răbdarea noastră are și ea o margine.

Vremea fatonărilor a trecut

Ne-a ajuns cușitul la os.

Iar dacă acei, cari ne-au făcut răul de acum, în ciuda futuror pornirilor, pe cari le-au avut contra băncilor, au fost nevoiți totuși, datorită trecutului nostru cu un răboj însemnat de cele mai frumoase opere naționale și filantropice, să ne recunoască dreptul la existență (vezi

art. 55 din legea de conversiune, discursul din 11 Aprilie 1932 al subsecretarului de stat Radian la interpelarea Gyarfás, ca și răspunsurile date minoritarilor de către fostul ministru de finanțe Argetoianu cu ocazia debaterilor parlamentare), avem toată nădejdea, că actualii conducători, cari ne cunosc cel puțin tot așa de bine și trecutul și nezezurile, vor repara nedreptatea făcută băncilor din Ardeal, ca și tuturor celorlalte instituțiuni-surori din întreg cuprinsul Țării.

I. O.

Tradiționalismul economic.

Fundațiunea miliardarului Carnegie pentru pacea internațională a întreprins o serie de publicațiuni științifice cu menirea să arate în mod documentar, prin monografiile speciale pentru fiecare țară beligerantă, devastățiunile economice pricinuite de războiul mondial și prin această tulburările, cari s'au produs în civilizația universală.

Deocamdată a apărut, în seria aceasta, *Bilanțul războiului pentru Franța*, elaborat de doi profesori universitari *Charles Gide și William Qualid*, cari dovedesc precis, că în Franța au fost distruse total 300.000 case, parțial 400.000. În Reims din 16.000 de case numai 14 au rămas nestricate. 700.000 tone au fost înecate în mare din flota franceză, prin submarinele germane. Franța a pierdut 1.300.000 ostași, morți în războiu, și 700.000 mutilați. Iar datorită ei se urează la 60 miliarde franci aur. Invalizilor de războiu le plătește pensiuni în suma de 2 miliarde franci aur. Iar ca rezultate ale războiului sunt indicate: recucerirea Alsaciei și crearea unor industrii mari.

Totuș norocul deosebit al Franței în anii postbelici a fost tradiționalismul ei economic, care înspăimântându-se de întreprinderi prea îndrăznețe, după sistem american, a reușit să impună și elementelor mai pline de inițiativă limite rașionate, spre a le fixa înainte de toate în serviciul propriei lor țări și pentru satisfacerea trebuințelor neapărate ale populației lor.

Acest tradiționalism economic a fost de cel mai mare folos pentru națiunea franceză dându-i putința să evite prăbușirile catastrofale, pe povârnișul cărora au alunecat alte țări europene, prea grăbite a se americaniza în metode economice dând la o parte metodele tradiționale.

Citind aceste concluziuni ale bilanțului francez, fără să vrem, lucrăm cu gândul la exper-

riențele recente, înregistrate de anume factori ai vieții noastre economice, cari la 1919 erau neobosiți în a critica metodele tradiționale ardelenesti și foarte grabnice în aplicarea celor americane. Creațiunile economice-financiare ale acestor factori au periclitat modestele capitaluri particulare, comunale și bisericesti cu ani înainte de a se pronunța primele suăcetri ale crizei mondiale.

Alte instituțiuni mai vechi, ai căror conducători s'au lăsat prinși în mreșile nouilor lozinci de ritm accelerat prin adoptarea sistemului american, pornit să înfrunte adeseori copilărește orice îndrăzneală și orice risc, s'au prăbușit și ele înainte de vreme, pricinuind pagube nespuse de grele atât de ordin material, cât și moral.

Este acum o târzie căință pentru toți cei ce au contribuit la accelerarea și consumarea dezastrelor mai mărunte sau mai acute: pentru ce au abandonat prudentul, chibzuitul și circumspetul tradiționalism economic, care le deschidea perspectiva modestă a unui progres lent, dar sigur? Pentru ce s'au avântat la metode riscate, care i-a împins la îmbrățișarea unor întreprinderi mai presus de puterile și adeseori chiar de priceperea lor?

Este, fără îndoială, o slabă scuză în invocarea faptului, că prin dispozițiile nenorocite ale legii privitoare la asanarea datorțiilor agricole au ajuns într'o situație destul de precară și institutele noastre financiare, cari n'au părăsit nici după războiu metodele tradiționalismului economic.

Conducătorilor acestor institute le revine însă un merit din cele mai apreciable, acela de a nu fi întru nimic vinovați de o situație creată de factori externi și de forțe superioare, împotriva cărora au luptat cu demnitate și cu perseverență, uzând firește numai de armele persuasiunii, fiindcă alte nu avem la îndemână.

Dacă lupta lor dreaptă și cinstită nu a putut da până acum rezultatele dorite, nu este esclus ca ele să fie smulse în viitor prin tenacitate și solidaritate victorioasă.

I. L.

Conversiunea în cifre.

Date statistice extrem de interesante și instructive asupra consecințelor nenorocitei legi a conversiunii au fost înaintate Ministerului Justiției din partea dlui E. Decusară, directorul statisticii judiciare.

Conform acestor date statistice întemătate de rapoartele oficiale comunicate din partea tri-

bunalelor s'au înregistrat în țara întreagă 15,894 de cereri de asanare ale datorilor agricole cu mai mult decât 10 hectare = 20 jugăre, reprezentând suma de Lei 14.106 395,142, sau în medie Lei 900,000 de cap de debitor agricol.

Din aceste 15,894 de cereri sunt

Vechiul-regat	7,383 de cereri	46·4%
Transilvania și Banat	5,340 " "	33·6%
Basarabia	2,833 " "	17·8%
Bucovina	338 " "	2·2%

Quantumul datorilor se prezintă astfel, în cifre rotunde:

Vechiul-regat Lei	9.869 milioane =	70%
Transilvania " "	2.818 " =	20%
Basarabia " "	908 " =	6·4%
Bucovina " "	509 " =	3·6%

Cele mai mari datorii supuse asanării, pe regiuni, sunt (în cifre rotunde).

Muntenia Lei	5.311 milioane =	37·7%
Moldova " "	2.349 " =	16·7%
Oltenia " "	1.787 " =	12·7%
Transilvania " "	1.594 " =	11·3%
Basarabia " "	908 " =	6·4%
Crișana " "	737 " =	5·2%
Bucovina " "	509 " =	3·6%
Banatul " "	485 " =	3·4%
Dobrogea " "	421 " =	3·0%

Din cele 15,894 cereri de asanare au de obiect:

15,216	sau 95·8%	asanarea judiciară
624	" 3·9%	scăderea dobânzilor
54	" 0·3%	amânarea executării

Din totalul cererilor de asanare judiciară în număr de 15.216 sunt

7074 = 95·8%	din Vechiul regat
5087 = 95·3%	" Transilvania și Banat
2750 = 97·2%	" Basarabia
301 = 89·8%	" Bucovina

Datoriile de Lei 14 106 395,142 se împart în cifre rotunde astfel pe provincii:

	Datorii directe și personale	Datorii ca garant sau girant
Vechiul regat	Lei 9.669 mil.	Lei 399 mil.
Transilvania și Banat " "	2.617 " "	201 " "
Basarabia	885 " "	23 " "
Bucovina	498 " "	11 " "

Publicând aceste date statistice directorul Statisticii judiciare ajunge la următoarele concluziuni:

I. O infimă minoritate din debitorii agricoli (care reprezintă abia 1%) din masa celor care se ocupă cu agricultura, dețin datorii de peste Lei 14 miliarde.

II. În aceste datorii este foarte probabil că se cuprind și multe datorii urbane, care au fost trecute ca accesoriu al celor agricole, spre a beneficia de asanarea judiciară.

III. Majoritatea acestor datorii este mai mult ca probabil că nu au fost investite în agricultură, fiindcă toată la proprietatea agricolă mai mare de 10 ha, care ar fi avut puțină să facă o cultură mai intensivă și mai rațională, se observă un randament destul de mediu al producției agricole, după datele procurate de statistica agricolă.

IV. La mărirea datorilor a contribuit într-o largă măsură și acumularea dobânzilor neachitate destul de oneroase.

1. Populațiunea agricolă este evaluată după ultimul recensământ din 1930 la 14.220.000 locuitori cari reprezintă 73% din populațiunea totală a țării de 18.157.000 locuitori.

Aceste date statistice trebuia să le compună guvernul Iorga-Argetoianu, înainte de a arunca bomba conversiunii și asanarea datorilor agricole, în mijlocul populațiunii țării, și care amenința a duce la dezastru întreaga viață noastră economică și financiară!

* * *

Înregistrăm și noi cu satisfacție că Majestatea Sa Regele, a cărui administrator de moși, în împlinirea obligațiilor sale, a anunțat la asanare datorile Majestății Sale, a revocat cererea de asanare înaintată.

Știrea aceasta a făcut cea mai excelentă impresiune în țara întreagă și a fost viu comentată, reparând un act pripit al administrației moșiei. Majestatea Sa, ca primul cetățean al țării, nu vrea să fie avantajat în detrimentul celorlalți cetățeni și să contribuie la sdruncnarea vieții economice.

Găsi-va oare exemplul Regelui mulți imitatori între mii de deținători de peste 14 miliarde împrumuturi anunțate pentru asanare?

Reforma legii bancare în Austria.

Chestiunea reformei legilor bancare este de actualitate și în alte țări.

În Austria de ex. s'a dat publicității nu de mult proiectul de lege, elaborat de Ministerul Justiției.

lată dispozițiile principale ale proiectului de lege austriac, pe cari le publicăm ca titlu de informație.

Pentru compunerea bilanțului anual și al bilanțurilor trimestriale, cari sunt obligatoare, proiectul fixează norme precise și o specificare amănunțită conform unei șeme unitare pentru toate băncile.

În ce privește problema controlului conducerii afacerilor proiectul cere la compunerea bilanțului aplicarea normelor de bilanțare materială și în plus cel puțin o revizuire a afacerilor pe an.

De importanță este capitolul, care interzice băncilor încheierea anumitor operațiuni: între acestea sunt, pentru mare risc ce comportă, comerțul cu mărfuri. Aceasta în ce privește viitorul.

Oprite cu totul sunt — cu anumite excepțiuni — încheierea de transacțiuni cu membrii Consiliilor de administrație și de censori proprii și cu angajații proprii, precum și cu membrii familiilor acestora.

Numărul locurilor de membru în consiliul ce le poate ocupa, în interiorul țării un membru al unui Consiliu de administrație a unei bănci este limitat la zece. Tantiemele, onorariile, retribuțiile, de orice natură, ce primesc titularii acestor posturi, revin băncii în al căreia serviciu se află respectivii. Aceasta își va retribui apoi organele delegate de ea în diferitele întreprinderi. La nici un caz nu se vor putea da onorarii mai mari, decât jumătate din sumele, intrate la bancă.

Dacă o bancă a suferit pierderi mai mari, prin cari i s'au epuizat rezervele și o parte a capitalului, atunci banca va putea reduce onorariile ce are să dea delegaților săi. Se prevede pentru astfel de cazuri o comisiune de arbitri, compusă din un reprezentant a băncii și unul funcționarului ori membrului de consiliu interesat.

Proiectul reglementează responsabilitatea membrilor Consiliilor de administrație și a funcționarilor conducători dela bănci. Ei sunt responsabili față de bancă pentru pagubele provenite din faptele ori întrelăsările lor și neîmplinirea obligațiilor lor.

Este apoi de datoria celor interesați să dovedească, că cu toată întrelăsarea comisă nu este nici un nex causal între fapt și pagubă.

Sunt de relevat dispozițiile referitoare la resilierea raporturilor de serviciu ale membrilor din consiliu și ale funcționarilor conducători dela băncile în suferință. Conform proiectului

aceștia pot fi sistate resp. li se poate abziece serviciul ori-și-când de curatorul masei concursuale sau concordatate, cu termen de anunț de 3 luni.

Proiectul cuprinde și dispoziții penale pentru prezentare intenționată de situații false asupra întreprinderii bancare, în conturile de încheiere bilanțuri, dări de seamă etc.

Se prevăd pedepse și pentru violarea secretului bancar.

Un bancher sibian în secolul al XVIII-lea

De Prof. I. LUPAȘ.

Prezentând într-o ședință a Academiei Române cuprinsul actelor păstrate în arhiva Muzeului Bruckenthal din Sibiu cu privire la un proces purtat decenii de-a rândul de către strănepoții lui Constantin Brâncoveanu, Domnul Țării Românești, cu succesorii bancherului sibian Samuel Doboși, a trebuit să cercetez rolul, pe care acest bancher l-a avut în viața Transilvaniei și împrejurările, în cari au ajuns succesorii lui în relații de creditori ai familiei Brâncoveanu.

În scopul acesta m'am putut servi de informațiunile sumare, cuprinse în introducerea publicației apărute la 1914 sub titlul „Die Kreditorganisation der Sachsen in Siebenbürgen” scriere pregătită de Robert Rösler pentru „Expoziția internațională” organizată la Lipsa pentru industria cărții și pentru grafică (Internationale Ausstellung für Buchgewerbe und Graphik). Informațiunile acestea fiind de interes pentru cine dorește să cunoască începuturile de organizare economică-financiară din Transilvania, aflăm potrivit a le comunica și cetitorilor „Revistei Economice”.

Iată ce se poate găsi în menționata introducere cu privire la cel mai vechiu bancher cunoscut până acum în viața financiară-ardeleană:

„Samuel Doboși s'a născut în Germania și în etate de 26 ani a venit la Sibiu, unde în anul 1721 a fost primit ca membru în Asociația Comercială (Handelssozietät). La început și-a deschis o magazie de mărfuri, care în scurt timp s'a dezvoltat înfloritor. Pe lângă aceasta începu încă de pe la 1730 a se îndeletnici și cu întinse afaceri de bancă. Acestea din urmă erau o consecință firească a afacerilor sale comerciale conduse în stil mare. Fiind Transilvania izolată de centrul lumii comerciale, de cele mai multeori Doboși nu putea să îngrijească personal de aprovizionarea cu marfă la locul de producție

și trebuia să încredințeze adeseori această grijă comercianților, cu cari se afla în raporturi de afaceri comerciale. Drept contraserviciu trebuia să primească însărcinarea din partea lor de a se îngriji de încassarea polițelor și în general să reprezinte interesele amicilor săi de afaceri comerciale. Cu timpul această ramură a afacerilor sale luă astfel de proporții, încât de dragul ei sacrifică cu totul afacerile comerciale, în anul 1746, funcționând dela această dată înainte ca un bancher, concentrându-și atențiunea întregă asupra afacerilor cambiale, de unde și derivă numele german în uz atunci pentru bănci: „Wechselgeschaeft“.

Contra garanții ipotecare și amanete împrumuta Doboși bani pe cambii pe lângă o dobândă de 6%, etalonul ce era pe atunci normat în mod legal. Clientela sa se recruta din cetățeni ai orașului, din ofițeri, dintre nobilii maghiari și principii Munteniei și dintre persoane juridice, precum era orașul Sibiu, Brașov, comuna Săliște. Administrația financiară ș. a.

Afacerile sale bancare nu s'au mărginit însă numai la împrumuturi de bani. Cu mult mai importante erau relațiile bancare, pe cari le întreținea cu o mulțime de firme din străinătate mai ales din Germania. Ramura de incasso a băncii sale nu era restrânsă numai la piața Sibiului, ci trecea peste granițele Ardealului, până și la București. În anul 1750 de ex. a preluat spre încassare o poliță trasată asupra prințului Ghica la București în valoare de 3000 ducați adecă 12.300 fl. și emisă de firma Fr. Gübsch din Constantinopol.

În legătură strânsă cu acest incasso era remiterea sumelor mai mari, în care scop primea însărcinări, atât dela particulari, cât și dela case comerciale și dela instituțiuni de stat. Pentru sumele preluate spre acest scop garanta Doboși cu întreaga sa avere. Drept despăgubire pentru munca sa și premiu pentru risc, Doboși socotea o provizie de 2%, uneori chiar și 5%. Remiterea se făcea prin scrisori cambiale sau prin cambii asupra firmelor mari din Viena, Breslau sau Leipzig. Ordinele de plată pentru țările unde nu avea corespondenți direcți, le executa prin intermediul firmelor din Viena sau Leipzig. De exemplu încassarea unei sume de 84 Lire sterline pretensiunea Colegiului din Aiud asupra firmei de Neusville & Schuhmann din Londra a executat-o astfel, că a vândut în Leipzig polița emisă asupra firmei, avizând firma ca să o plătească la prezentare.

Din cauza insuficienței mijloacelor de comunicație din Ardeal și fiind avizat mai ales la comercianți călători, nu era posibil ca orice re-

mitere să fie acoperită imediat cu suma necesară. Din cauza aceasta menținea un depozit la casele principale, cu cari era în legătură. De exemplu la 31 Decembrie 1751 avea la firma Küner & Co., Viena un depozit de 24.782 fl. Aceasta poate da o idee despre virimentul important, pe care îl făcea și despre proporțiile considerabile, ce luase întreprinderea sa.

Decontarea acestor depuneri în cont curent se făcea de obicei la câte o jumătate de an, cu care ocaziune firmele își bonificau reciproc dobânzile de 5%.

În anul 1759 simțind Doboși că i se apropie sfârșitul s'a decis să-și facă testamentul. Avera sa, conform bilanțului, era de 192.982 florini în care sumă nu se cuprindeau imobilele sale și prețioasele juvaeruri familiare.

Bani gata avea 33.798 fl. Debitorii se compuneau astfel: în cărțile secrete: 13.997 fl., în registrele comerciale 38.000 fl. și debitori diverși 17.187 fl.

În luna Maiu a anului 1759 a murit fără moștenitor de sex bărbătesc. Dăduva sa a condus afacerea mai departe cu energie încă timp de 32 de ani.

Prin testamentul său a dăruit Doboși suma de 6000 fl. pe seama gimnaziului săsesc din Sibiu pentru o fundațiune din venitul căreia să poată primi masă gratuită 12 studenți.*)

Banca Națională a României.

Bilanțul general încheiat la 30 Iunie a. c. și dat publicității zilele trecute prezintă activele totale ale băncii noastre de emisiune cu Lei 35,790,004,365 Totalul stocul: aur și devize Lei 9,531,790,984. Alte devize și monetă divizionară Lei 441 milioane. Portofoliul comercial Lei 12 miliarde 307 milioane. Datoria statului Lei 5 miliarde 700 milioane. Diverse titluri și antipațiuni Lei 627 milioane rotund.

Fondurile de rezervă și pentru amortizări Lei 851 milioane. Bilete de bancă în circulațiune Lei 20.861 milioane. Conturi curente și depozite la vedere Lei 5.770 milioane rotund. Alte angajamente Lei 5.731 milioane.

Denit brut Lei 510.822,709. Raportul între stocul de aur și angajamente 35.40%. Raportul între stocul total și angajamente 35.79%.

* * *

Detentorii de acțiuni ale Băncii Naționale, sunt înștiințați că vor primi un acout de Lei 150

*) Emil Sigerus, *Vom alten Hermannstadt* III/1928 pag 85.

(una sută cincizeci), asupra cuponului de dividend al exercițiului 1932.

Plata se va face cu începere dela 1 August 1932, în administrațiunea centrală (Serviciul Cupoanelor, str. Banca Națională No. 8), și la cursurile și agențiile ei.

Legea conversiunii și libertatea economică a țăranilor.

Considerând marea importanță a legii pentru asanarea datorilor agricole, credem că nu săvârșim un lucru inutil dacă revenim asupra legii, arătând în linii generale urmările și pentru libertatea economică a țăranilor asanați.

Acum, după ce cu toate păcatele ei, cu toate anomalile, contradicțiile și defectele, ce le are, conversiunea datorilor agricole a devenit lege, s'ar părea că e inutil să ne mai ocupăm cu urmările ce le va avea. Cu toate acestea o facem, fiind convinși că e o necesitate. Ne place să vedem lucrurile așa cum sunt, real și obiectiv; iar adevărul ne place să-l vedem oricât de trist și cu toată goliciunea.

Deci, ca să înțelegem bine și să vedem limpede prezentul, trebuie neapărat să cunoaștem trecutul. Pentru că atunci, când vorbim de libertatea economică a țăranilor români de azi, este bine și este chiar necesar să ne gândim la înaltașii lor, să ținem seamă de soarta lor, așa cum le-a fost crotită de diferitele raporturi și sisteme economice de pe atunci.

Vom aminti că sistemul social-economic din evul vechiu era, sclăvia. Pământul era lucrat și cultivat de sclavi, lipsiți chiar de libertatea lor personală. În evul de mijloc sclavii au devenit servi sau iobagi, îmbunătățindu-se puțin soarta lor. Mai târziu aceștia au devenit proprietari mici de pământ și aveau deplină libertate personală.

În câteva cuvinte am văzut trecutul din punctul nostru de vedere. Acum să revenim la timpurile de azi. Legea conversiunii caută să producă în soarta țăranilor o îmbunătățire, prin aceea că le reduce o parte din datorile agricole. Cu toată reducerea de datorii ce se va face, suntem convinși că n'o să ajungem la nici o îmbunătățire a situației, deoarece se ia țăranilor asanați libertatea lor economică.

În ce constă libertatea economică a țăranilor?

Un țăran ajunge la libertatea economică, atunci când își lucrează și cultivă pământul, pe care îl are ca proprietate, în așa fel, ca din venitul lui să poată trăi îndestulit și cinstit împreună cu întreaga lui familie. Și mai presus de toate, traiul vieții lui și a familiei sale, să nu atârne de voința altora.

Deci rostul libertății economice a țăranilor este ca ei să fie cu adevărat liberi.

Mai sus am afirmat că legea conversiunii le ia țăranilor această libertate atât de necesară. Așa este, fiindcă legea prevede că averea acelor cari beneficiază de conversiune, va fi înalțată de stat până la completa achitare a datorilor, iar aceștia sunt obligați, — pe tot timpul acesta, — de a-și cultiva pământul după normele date de Ministrul agriculturii.

Numai constatările acestea, mă fac să cred, că la noi situația nu se va îmbunătăți nici acum.

ION OPRÎȘ.

Dela „Solidaritatea“.

Către băncile noastre.

În 29 Aprilie a. c., am făcut o scrisoare-circulară, prin care ceream diverse date statistice asupra sumelor, cari vor fi declarate pentru conversiune (separat pentru conversiunea de drept și separat pentru creanțele, cari intră în prevederile art. 8 al Legii pentru asanarea datorilor agricole).

Cu aceeași scrisoare-circulară am cerut și comunicarea totalului plasamentelor per 31 Decembrie 1931, precum și procentul, pe care îl reprezintă sumele declarate la conversiune față de aceste plasamente.

Și am mai cerut să ni se facă cunoscut, fără întârziere, din partea fiecărei instituțiuni membre, cota, care au donat-o anual din beneficiul net pentru scopuri naționale, culturale și filantropice.

Multe dintre băncile noastre nu au răspuns nici până azi acestor îndatoriri.

Este de prisos să mai demonstrăm importanța, pe care o prezintă aceste date în cadrul acțiunii desfășurate de asociație pentru susținerea intereselor băncilor noastre.

Rugăm, deci, cu toată insistența acele instituțiuni, cari nu ne-au trimis datele statistice amintite, să ni le remită până cel mai târziu la 15 August a. c.

Deasemenea rugăm băncile membre, cari sunt în restanță cu taxele, să le achite în cel mai scurt timp.

Suntem în a doua jumătate a anului.

Cheltuielile se îngrămădesc.

Singura acoperire sunt taxele de membru.

Sibiu, 6 August 1932.

Biroul „SOLIDARITĂȚII“.

CRONICA

Adunarea asociației „Băncile unite din România“ s'a ținut Duminică trecută, sub prezidiul dlui Gr. Coandă. Au participat și delegații „Solidarității“ și a „Sindicatului Băncilor maghiare“, prima reprezentată prin dl Sofron Roșca, directorul Suc. băncii „Albina“ din București, și ultima prin dl senator Dr. Gyárfás Elemér.

S'a decis ca băncile din provincie, membre ale asociației numite să convoace până la 15 August a. c. pe depunătorii și acționarii lor, pe parlamentarii etc. la întruniri pentru a discuta situația creată băncilor și a găsi modalitățile de modificare a legii, care să satisfacă interesele tuturor.

Va urma apoi convocarea tuturor deponenților și acționarilor din țară întreagă la București.

B. U. R. a recomandat mai departe băncilor membre să recurgă și ele, în caz de nevoie la scutul legii pentru lichidarea judiciară.

*

Emisiune de recepise warante. Luni s'a ținut la Ministerul Agriculturii și domeniilor o importantă conferință în chestiunea emisiunii de recepise-warante, din partea magaziiilor publice particulare.

Au fost reprezentate și băncile noastre printr'un delegat al „Solidarității“.

Recepisele warante vor fi scontate de Banca Națională.

*

Uzinele Reșița și-au ținut, în fine, adunarea generală la începutul săptămânii curente.

S'a decis distribuirea unei dividende de 5% mai târziu, la toamnă, când se va putea!

Cursul Valorilor la București

5 August 1932.

EFECTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 $\frac{1}{2}$	40—45
Rentă 1913 duplicate	4 $\frac{1}{2}$	35—40
Scris Rurale	5%	23 $\frac{3}{4}$ —24
„ „	10%	45—46
Comuna București	5%	36—36 $\frac{1}{4}$
Comuna București	17%	62 $\frac{3}{4}$ —63
Imprumutul Național 1916	5%	43—44
Imprumutul Unirii 1919	—	33—33 $\frac{1}{2}$
Imprumutul Refacerii 1920	5%	31 $\frac{1}{2}$ —32
Renta împrumutării 1922	5%	26 $\frac{1}{4}$ —26 $\frac{1}{2}$
„ 1903 original	5%	45—50
„ 1903 duplicate	5%	40—45
„ Stabilizării 1929	—	41 $\frac{1}{4}$ —41 $\frac{1}{2}$

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	3350—3400
Românească ex. cup.	500	155—160
„ pui ex. cup.	500	150—155
De Scont ex. cup.	500	25—30
Comerc. Română ex. cup.	500	225—235
Credit Român ex. cup.	500	180—185
Viticola ex. cup.	500	10—20
Comerț Craiova ex. cup.	500	100—110
Com. Ital. și Rom.	500	425—450
Albina Sibiu ex. cup.	500	210—220
Credit Industrial ex. cup.	1000	160—165

ASIGURĂRI

Dacia-România ex. cup.	2000	1450—1500
Națională	500	225—250
Generală	500	525—550
Agricola ex. cup.	500	200—210
Steaua României	500	850—875
Prevederea	200	100—150
Soc. Urania	1000	1050—1100

PETROLIFERE

Steaua Română	500	140—145
Astra Română optate	500	425—450
Speranța restituite	500	150—160
Petrol Blok	500	35—40
Petrolul Rom. opt.	500	30—40

I. R. D. P. opt.	500	20— 32
Concordia	250	230— 250
Creditul Minier opt. ex. cup.	500	90— 92

DIFERITE SOCIETĂȚI

	Val. nom.	Cursul
Reșița	500	120— 125
C. Tramv. Buc.	500	720— 755
Govora-Călimănești	200	75— 85
Cartea Românească ex. cup.	500	110— 120
Creditul Technic	500	35— 40
Letea opt. ex. cup.	500	150— 155
Clădirea Românească opt. ex. c.	500	165— 185
Mica ex. cup.	500	400— 405
Carpatina	500	140— 150

DEVIZE:

Dolari	167.95—167.55	
Sterline	593— 588	
Lirete	8.60— 8.57	
Cor. cehe	— —	
Franci francezi	6.59— 6.58 ¹ / ₂	
Franci belgieni	23.38— 23.28	
Franci elvețieni	32.80— 32.70	
Mărci germane	40.65— 39.85	
Zloji	— —	
Șilingi austr.	— —	
Pengő	— —	
Dinari	— —	
Leva	— —	
Drachme	— —	
Lire otomane	— —	

„POPORUL“

institut de credit și casă de schimb s. p. a., Săliște.

Convocare.

Ținând seamă de hotărârile asociației băncilor românești „Solidaritatea“ luate în adunările generale extraordinare dela 8 Maiu și 12 Iunie a. c. și conform § 15 și 16 din statute, domnii acționari ai institutului de credit și casă de schimb „Poporul“ sunt invitați la

adunarea generală extraordinară,

care se va ținea *Joi, 18 August a. c., ora 3 p. m.*, în sala școalei primare din Săliște, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul Consiliului de Administrație asupra situațiunei creată institutului prin punerea în aplicare a legii de asanare a datoriiilor agricole și propunerii cu privire la măsurile de luat pentru asigurarea intereselor institutului.

Domnii acționari cari doresc să participe la această adunare cu vot decisiv, au să depună acțiunile, titlurile provizorii sau reversele, precum și eventualele documente de plenipotență la cassa institutului, sau la următoarele institute încredințate de Consiliul de administrație. „Poporul“ filiala Câmpia-Turzii, Banca „Dâlcea“ R.-Dâlcea, Banca „Albina“ Sibiu, „Banca Centrală“ Sibiu și Banca „Oașia“ Sibiu, cel puțin cu 48 de ore înainte de deschiderea adunării (§ 17 din statute).

Săliște, la 29 Iulie 1932.

Consiliul de Administrație.

In depozit:

Plombagină „Pelican“ Nr. 1010, 100 file	Lei 120.—
Plombagină „Pelican“ Nr. 1015, 100 file	180.—
Hârtie pentru mașină subțire, 1000 coale	310.—
Hârtie pentru mașină mată, 100 coale	350.—
Hârtie pentru copii (Durchschlag) 1000 file	180.—
Pantilei pt. mașină, „Pelican“ toate mărimile, bucata	75.—
Cerneală „Pelican“ Nr. 4001, 1 kgr.	90.—
Tuș pt. tușier „Pelican“ Nr. 5 G., 1 sticlă	14.—
„Pelicanol“ în sticlă, 1 sticlă	50.—
Ceară roșie „Pelican“ Nr. 13/8, 1 buc.	14.—

Tipografia— Compactoria— Librăria

DACIA TRAIANĂ

Telef. inter. 168.

SIBIU, Piața Unirii 7.

Telef. inter. 168.